

Premi de Recerca
Vila de Palamós
2007-2008

Guillem Batllori Pagès

13 ANYS D'AGERMANAMENT

1995 – 2008

PALAMÓS – RHEDA-WIEDENBRÜCK

1

AJUNTAMENT DE PALAMÓS
Àrea de Cultura i Patrimoni

Servei d'Arxiu Municipal de Palamós

CAJA MADRID
OBRA SOCIAL

13 ANYS D'AGERMANAMENT

1995 – 2008

PALAMÓS – RHEDA-WIEDENBRÜCK

El quadern que us presentem és el primer número d'una col·lecció que edita l'Ajuntament de Palamós amb la voluntat de difondre els treballs guanyadors del Premi de Recerca Vila de Palamós. Aquest exemplar conté el resum del treball guanyador de la vuitena convocatòria del Premi de Recerca Vila de Palamós elaborat per Guillem Batllori en el 2n curs de batxillerat a l'Escola Vedruna.

Premi de Recerca **Vila de Palamós** 2007-2008

Guillem Batllori Pagès (Palamós 1990)

Ha passat gran part de la seva infantesa i joventut a Palamós on ha cursat primària, ESO i batxillerat a l'Escola Vedruna. Actualment estudia magisteri musical a la Universitat Ramon Llull i 3r de grau mitjà de música. Canta al Cor Jove de l'Orfeó Català i a la Coral El Progrés de Palamós. Ha participat activament en l'agermanament entre Palamós i Rheda – Wiedenbrück; per això el seu treball de recerca s'ha centrat en aquest intercanvi.

13 ANYS D'AGERMANAMENT

1995 – 2008

PALAMÓS – RHEDA-WIEDENBRÜCK

---

0 Introducció	
0.1. Estructura del treball	2
0.2. Metodologia i disseny del treball	3

---

1 Agermanament	
1.1. Tipologia d'agermanaments	4
1.2. Motius dels agermanaments	4
1.3. Agermanaments de la província de Girona	5
1.2.1. Alt Empordà	5
1.2.2. Baix Empordà	5
1.2.3. Garrotxa	5
1.2.4. Gironès	5
1.2.5. Pla de l'Estany	5
1.2.6. Ripollès	5
1.2.7. Selva	5
1.4. Marc legal	5
1.5. Voluntariat a la UE	6

---

2 Agermanament entre Palamós i Rheda-Wiedenbrück	
2.1. Vila de Palamós	6
2.1.1. Localització	6
2.1.2. Orígens	6
2.1.3. El port	7
2.1.4. Comerç i indústria	7
2.1.5. Patrimoni cultural, miradors i itineraris	7
2.1.6. Vila cultural	8
2.1.7. L'esport a Palamós	8
2.1.8. La tradició	8
2.2. Ciutat de Rheda-Wiedenbrück	8
2.2.1. La ciutat i localització	8
2.2.2. Història	8
2.2.3. Indústria i comerç	9
2.2.4. La Flora Westfàlica	9
2.2.5. Les tradicions	9
2.2.6. Ciutat cultural	9
2.2.7. Patrimoni cultural	9
2.2.8. L'esport	9
2.3. Inicis de l'agermanament	10

---

3 Estat actual de l'agermanament P-RW	
3.1. Associacions participants de Palamós	11
3.1.1. C.E Palamós	11
– Entrevista a Josep Santamaria	
3.1.2. IES Palamós i Escola Ruiz Giménez	11
3.1.3. Coral El Progrés	12
– Entrevista a Lourdes Valls	
3.1.4. Agrupació Sardanista Baix Empordà	12
3.1.5. Gegants i grallers de Palamós	13
– Entrevista a Maria Puig	
3.2. Associacions participants de Rheda-Wiedenbrück	13
3.2.1. Fürstliches Trompetercorps	13
3.2.2. DJK Rheda	13
– Entrevista a Stephan Crass	
3.2.3. Jugendchöre St. Aegidius	14
3.2.4. Einstein – Gymnasium Rheda	14
– Entrevista a Rudy Herbers	
3.3. S'estan assolint els principals objectius de l'agermanament?	15
3.3.1. Palamós Freunde	15
3.3.2. Palamós Connecta	15
3.4. Un català a Rheda-Wiedenbrück	15
3.5. Una alemanya a Palamós	16

---

4 Anàlisi dels 13 anys d'agermanament	
4.1. Enquestes	16
4.1.1. Procediment general de l'enquesta	16
4.1.2. Anàlisi de resultats de l'enquesta	16
4.2. Entrevista al Sr. Joan Gea	20
4.3. Entrevista a Felix Winkelkemper	20

---

5 Entrevistes	
5.1. Entrevista a l'alcalde de Palamós	20
5.2. Entrevista a l'alcalde de Rheda-Wiedenbrück	20

---

6 Conclusions, perspectives de futur i opinió	21
--	----

---

7 Agraïments	22
---------------------	----

---

8 Bibliografia	23
-----------------------	----

---

9 Bibliografia web	23
---------------------------	----

---

0 Introducció

El dia 29 de novembre de l'any 1994, el Ple de l'ajuntament de Palamós aprovava per unanimitat l'acord segons el qual s'establia un pacte d'agermanament amb la ciutat alemanya de Rheda-Wiedenbrück. En aquest acord es delegava al regidor (amb delegació d'agermanaments) que constituís una Comissió d'Agermanament, s'acordava amb Rheda-Wiedenbrück la data per signar el pacte i es facultava el senyor alcalde per a signar la carta d'agermanament.

Aquest agermanament té el seu origen en els intercanvis esportius que realitzava el Club de Bàsquet Palamós amb el Club de Bàsquet DJK Rheda una vegada a l'any a cada ciutat. Des de llavors han passat 13 anys i avui dia ja podem parlar d'un agermanament plenament consolidat.

El meu interès per l'agermanament es despertà ara fa deu anys, quan per primera vegada vaig viatjar a Rheda-Wiedenbrück amb l'escola de música Sol Major, en un dels primers intercanvis oficials organitzats per l'Ajuntament de Palamós.

L'objectiu general d'aquest treball de recerca és analitzar l'agermanament entre Palamós i Rheda-Wiedenbrück des dels seus orígens fins a l'actualitat a través de les experiències viscudes per part d'entitats, institucions i persones que hi han participat.

Més enllà d'aquest objectiu general, m'agradaria que aquest treball servís per posar sobre la taula noves propostes i suggeriments que permetin consolidar i garantir la continuïtat de l'agermanament.

0.1. Estructura del treball

Aquest treball està estructurat en tres blocs i cadascun dels blocs en diferents parts:

PRIMER BLOC

1. Introducció

- Objectius
- Estructura
- Metodologia i disseny
- Agermanament
- Procés de tramitació
- Marc legal
- Voluntariat a la UE

SEGON BLOC

2. Agermanament entre Palamós i Rheda-Wiedenbrück

- Vila de Palamós — Ciutat de Rheda-Wiedenbrück — Procés d'agermanament

3. Estat actual de l'agermanament.

- Associacions participants de Palamós — Associacions participants de Rheda -Wiedenbrück
- S'estan assolint els principals objectius de l'agermanament?
- Una catalana a Rheda -Wiedenbrück
- Una alemanya a Palamós

TERCER BLOC

4. Anàlisi dels 13 anys d'agermanament

- Enquestes
- Entrevista al responsable de l'agermanament de Palamós
- Entrevista al responsable de l'agermanament de Rheda-Wiedenbrück

5. Entrevistes (alcalde de Rheda-Wiedenbrück)

6. Conclusions i opinió

PRIMER BLOC

El primer bloc, el més general, consta de dues parts: la introducció i l'agermanament. En la introducció s'expliquen quins són els motius pels quals s'ha escollit el tema del treball de recerca, els objectius que s'esperen assolir, la seva estructura, la metodologia i el disseny que s'ha utilitzat.

En la segona part d'aquest primer bloc hi trobem el concepte, tipus, característiques i motius d'agermanaments. També hi ha una referència a tots els agermanaments dels municipis de la província de Girona i s'analitza el marc legal d'un agermanament. Per finalitzar aquest primer bloc, s'ha volgut destacar un dels projectes més importants que té la Unió Europea en el marc dels agermanaments entre ciutats, que és el voluntariat als diferents països que formen la UE.

SEGON BLOC

Aquest segon bloc se centra en l'agermanament, i consta de les parts següents:

- l'agermanament entre Palamós i Rheda-Wiedenbrück
- l'estat actual de l'agermanament

El punt 3 del segon bloc pretén situar el lector a les dues ciutats agermanades explicant la història i trets característics de cadascuna d'elles. A més, a partir d'una entrevista al senyor Stephan Crass, desgranem el procés que es va seguir per crear aquest vincle entre Palamós i Rheda-Wiedenbrück.

El punt 4 d'aquest segon bloc ens mostra que, per poder mantenir viu aquest intercanvi, és necessària la implicació de moltes persones i entitats. En l'estat actual de l'agermanament se citen algunes de les associacions més actives dels intercanvis i les entrevistes que es van realitzar a un membre de cadascuna d'elles. També ens preguntem si s'estan assolint els principals objectius de l'agermanament i finalment, s'expliquen dues històries reals: la d'un palamosí que va viure durant deu mesos a Rheda-Wiedenbrück i la d'una alemanya que actualment viu i treballa a Palamós.

TERCER BLOC

En aquest tercer bloc donem a conèixer els resultats d'aquesta investigació. Consta de tres parts:

- l'anàlisi dels 13 anys d'agermanament
- una entrevista a autoritats polítiques d'ambdues poblacions
- i les conclusions del treball i perspectives de futur de l'agermanament

Finalment s'exposen les conclusions i l'opinió personal de l'autor d'aquest treball i es valoren les perspectives de futur de l'agermanament.

0.2. Metodologia i disseny del treball

Per elaborar aquest treball m'he basat en una metodologia no experimental¹, que m'ha permès recollir informació a un total de 58 persones relacionades amb l'agermanament. Per recollir les dades he utilitzat dos mètodes: entrevistes i enquestes.

---

1 Agermanament

Vicens Fisas² defineix l'agermanament com una relació especial que es dona entre dues comunitats que comparteixen quelcom i es donen suport mútuament amb l'objectiu de promoure relacions horitzontals i d'amistat entre els pobles. Altres autors, com Alexander Ugalde, fan una definició de caire més general definint-lo com la decisió adoptada per dos municipis de comú acord per mantenir unes relacions estretes, de naturalesa amistosa i caràcter permanent orientada a la realització d'un conjunt d'activitats que interessin ambdues parts. L'agermanament entre Palamós i Rheda-Wiedenbrück encaixa perfectament en els conceptes que acabem de veure.

Com s'afirma en l'estudi del Fons Català³ (2001), conèixer-nos i comprendre'ns millor els uns als altres és la idea que va originar el moviment d'agermanament de ciutats, sorgit a Europa poc després de la II Guerra Mundial. Avui dia, els agermanaments enllacen municipis de tot Europa i configuren una xarxa densa de ciutadans.

L'agermanament ofereix l'oportunitat de conèixer millor la vida quotidiana dels ciutadans dels països europeus, de comunicar-se i intercanviar experiències, de posar en funcionament projectes sobre temes d'interès comú, i de contribuir al desenvolupament de la ciutadania europea. Amb aquest fi, la Comissió Europea⁴ concedeix subvencions als agermanaments que incloquin programes pedagògics sobre qüestions europees.

L'agermanament de Palamós i Rheda-Wiedenbrück s'ha pogut beneficiar d'aquestes subvencions que concedeix la Comissió Europea ja que és un intercanvi entre dues poblacions de països de la Unió Europea, i també per la nombrosa participació de joves.

1.1. Tipologia d'agermanaments

Segons la Federació Espanyola de Municipis i Poblacions (FEMP)⁵ hi ha 6 tipus d'agermanaments que des dels seus inicis han anat evolucionant, ja sigui pels objectius o les activitats:

- Agermanaments de reconciliació: entre ciutats alemanyes i franceses després de la Segona Guerra Mundial.
- Agermanaments de comprensió: entre ciutats d'Europa Occidental i d'Europa Central i Oriental durant la Guerra Freda.
- Agermanaments europeistes: entre ciutats europees, en el context del procés d'integració.
- Agermanaments de cooperació: en el context de les relacions nord-sud i adreçats a reforçar des d'un enfocament solidari la col·laboració entre municipis dels països del nord i del sud.
- Agermanaments triangulars: en què l'acord és adoptat per tres municipis generalment de països diferents (ex: oest-est-sud)
- Agermanaments en xarxa o multilaterals: procés que involucra més de tres poblacions.

L'agermanament entre Palamós i Rheda-Wiedenbrück es pot considerar un agermanament europeista perquè està format per dues ciutats de països de la Unió Europea.

1.2. Motius dels agermanaments

Hi ha diferents motius per a l'elecció dels agermanaments:

- Municipis amb la mateixa toponímia, és el cas de l'agermanament entre Lleida (Catalunya) i Lérida (Colòmbia).
- Municipis amb característiques similars (demogràfiques, població...), Santa Coloma de Gramenet i Villa el Salvador (Perú); Reus i Bahía Blanca (Argentina).

---

¹ LEÓN y Montero. DISEÑO DE INVESTIGACIONES, 2a edició.

² Estudi sobre agermanaments anomenat: Agermanaments – cooperació Catalunya-Nicaragua. Vicens Fisas és professor de la Universitat Autònoma de Barcelona i titular de la Càtedra Unesco sobre la Pau i Drets Humans de la UAB. És autor del llibre: *Los Municipios y la paz: los hermanamientos y otras iniciativas locales en favor de la paz*. De l'any 1988. Barcelona: CIDOB, 1988.

³ www.fonscatala.org

⁴ http://ec.europa.eu/index_es

⁵ La FEMP és una associació d'entitats locals que uneix ajuntaments, diputacions i consells.

- Municipis en què els ciutadans entren en contacte per diversos motius i acaben formalitzant la relació d'agermanament: Palamós i Rheda-Wiedenbrück (Alemanya) comencen la relació a partir de partits de bàsquet entre el DJK Rheda i La Salle Palamós.
- Per proximitat geogràfica i vincles històrics: Terrassa i Tetuan (Marroc).
- Pel suport que es pot oferir en un determinat moment històric a una zona en conflicte, suport a acords de pau o a processos de reconstrucció després o durant un conflicte: Igualada i Travnik (Bòsnia i Hercegovina).

1.3. Agermanaments de municipis de la província de Girona

A la província de Girona trobem els agermanaments següents:

1.3.1 – Alt Empordà

9 municipis agermanats amb 12 poblacions o ciutats

1.3.2 – Baix Empordà

5 municipis agermanats amb 12 poblacions o ciutats

1.3.3 – Garrotxa

4 municipis agermanats amb 5 poblacions o ciutats

1.3.4 – Gironès

5 municipis agermanats amb 11 poblacions o ciutats

1.3.5 – Pla de l'Estany

2 municipis agermanats amb 4 poblacions o ciutats

1.3.6 – Ripollès

2 municipis agermanats amb 4 poblacions o ciutats

1.3.7 – Selva

5 municipis agermanats amb 7 poblacions o ciutats

1.4. Marc legal

El Parlament Europeu va aprovar l'any 1988 un informe⁶ en el qual destacava la necessitat de desenvolupar els agermanaments com a apropament entre els ciutadans de la Comunitat. Aquest és el punt de partida perquè el Parlament aprovés, en el pressupost de la Comissió Europea, un crèdit per als agermanaments entre ciutats de la Comunitat.

Hi ha una sèrie de criteris per tal de subvencionar aquests agermanaments.

Tenen prioritat:

- els projectes en què participen ciutats i municipis dels països candidats
- els nous agermanaments
- els projectes en què participen petits municipis o municipis situats en zones geogràfiques desfavorides
- els projectes multilaterals
- aquells en què participen joves o grups desafavorits.
- promoció d'intercanvis culturals i lingüístics en el marc de les activitats d'agermanament en ciutats amb llengües diferents.

Per tal de donar relleu a un agermanament oficial, és necessari firmar la carta de jurament de l'agermanament en una cerimònia que es duu a terme a cada municipi.

⁶ Informe de la Sra. Nicole Fontaine, presidenta en aquells moments de la Comissió Europea, elaborat en nom de la Comissió de Joventut, Cultura, Educació, Informació i Esport.

1.5. Voluntariat a la UE

L'any 1996 la Unió Europea va crear un servei de voluntariat europeu, adreçat als joves d'entre 18 i 25 anys residents a la UE, compromesos en una experiència de ciutadania activa i educació no formal, i obert per adquirir capacitats interculturals i personals. Els objectius específics d'aquest servei són:

- Proporcionar una nova experiència d'aprenentatge intercultural, a partir de treballs per a joves.
- Contribuir al desenvolupament de la comunitat local.
- Fomentar l'establiment de nous enllaços i intercanvis d'experiències entre entitats de diferents països.

Aquest projecte permet a un jove participar activament en una organització d'un altre país que l'acull, i així mateix li ofereix la possibilitat d'entrar en contacte amb altres cultures i idiomes.

El projecte ha de contribuir a desenvolupar activitats locals no lucratives en els camps social, mediambiental o cultural i es duu a terme en un període màxim de 12 mesos.

Tots els voluntaris tenen un tutor que coordina i controla la seva assistència al treball, s'encarrega de qualsevol problema i tràmits en cas de malaltia o a l'hora d'empadronar la persona voluntària al poble per obligació de la Unió Europea.

---

2 Agermanament entre Palamós i Rheda Wiedenbrück

Palamós a la península Ibèrica / Font: Wikipedia

2.1. Vila de Palamós

2.1.1. Localització

Palamós és una vila empordanesa, situada al nord-est de Catalunya, a la comarca del Baix Empordà, amb 17.197 habitants i amb una extensió de 14 km². Limita amb els termes municipals de Mont-ras, Vall-llobrega, Fonteta i Calonge. Palamós es caracteritza per les seves cales i pinars situats arran del mar que banya les platges de la Fosca, la platja Gran i Castell.

2.1.2. Orígens

Per conèixer la seva història ens hem de remuntar fins a l'any 2100 aC aproximadament, en què es va trobar el dolmen de Montagut, al cim del puig Montagut, les restes arqueològiques més antigues del territori municipal de Palamós. Però no fou fins al segle V aC que es va ocupar el poblat de Castell. El 1277 Pere el Gran va comprar el castell de Sant Esteve com a substitut del port de Torroella de Montgrí i anomenà aquell territori Port Reial de Palamós. Podem tenir certesa també de la instauració del mercat de Palamós, que avui dia encara és vigent, gràcies a la Carta Pobra que es va escriure l'any 1279.

Si un episodi cal recordar de la història de Palamós és el de l'atac per mar del pirata Barba-rossa l'any 1543, que va deixar extremadament arruïnada i destruïda la vila.

2.1.3. El port

El primer moll del port de Palamós fou construït al segle XV. La primera pedra del port es va posar el dia de la Festa Major de 1902. Podríem dir que va ser l'obra més important de la vila, ja que la pesca era la principal font de comerç. Del port també hi sortien grans vaixells de càrrega que buscaven sort en el comerç amb Amèrica. A partir dels anys setanta, el turisme portuari va marcar una nova activitat econòmica a la població.

2.1.4. Comerç i indústria

Però si d'alguna cosa és coneguda la vila de Palamós, és per la qualitat del peix que es pesca als seus mars. El producte clau, que el fa conegut arreu del món per la seva qualitat, és la gamba de Palamós, capturada per les barques d'arrossegament.

Palamós no tan sols vivia de la pesca, sinó que també era una vila surera. Fins fa poc temps, era la quarta població transformadora de suro de Catalunya que donava feina a un nombre important de població. Fins a mitjan segle XIX, tan sols era una població surera com qualsevol altra, però a partir de la segona meitat el desenvolupament es va accelerar. Això va ser possible gràcies a la posició estratègica del poble, i de la possessió d'un port de transport barat de taps de suro de cada vegada millor qualitat. El descens del nombre d'empreses sureres es va donar en el decurs de la Guerra Civil, que es va compensar amb la iniciativa d'Enric Vincke de fundar una empresa de tub metàl·lic flexible i de fil de goma, que actualment encara funciona i dóna treball a bona part de la població palamosina.

2.1.5. Patrimoni cultural, miradors i itineraris

A la vila de Palamós, els edificis més emblemàtics conservats són l'ermita de Bell-lloc (referenciada el 1273) i les esglésies parroquials de Santa Maria de Palamós, del segle XV, la de Santa Eugènia de Vila-romà, coneguda com l'església de Sant Joan de Palamós, del segle XVIII, i la capella del Carme del segle XVIII. Aquesta població també té miradors naturals on es pot gaudir de magnífiques vistes de la vila: el mirador de la plaça Murada, el mirador de la punta del moll nou, el far, el Pedró, cap Gros, el passeig de la Fosca, la pineda d'en Gori i el Molí de Vent.

Si es va de visita a Palamós és un plaer embarcar a bord del Rafael, una barca de pesca del 1915 que actualment segueix la ruta marítima Josep Pla i que consisteix a navegar des de la badia de Palamós fins al cap de Planes, el fi del terme.

Però no tan sols es pot seguir una ruta per mar, sinó que hi ha la possibilitat de fer la ruta Barba-rossa, que consisteix a resseguir la història dels pirates, corsaris i les torres de moros visitant el castell de sant Esteve de Mar i les torres de guaita i defensa distribuïdes estratègicament per la costa i l'interior. Una altra ruta que pot seguir el turista que visita Palamós és la de Fitor.

Primer port de Palamós / Font: www.palamós.cat

Subhasta del peix de Palamós / Font: Fèlix Winkelkemper

Església de Sta. Maria de Palamós / Font: Internet

Canó de Palamós / Font: www.palamossardanista.cat

Carrossa del Carnaval de Palamós /
Font: Fèlix Winkelnkemper

Mapa de la República Federal d'Alemanya /
Font: Wikipedia

2.1.6. Vila cultural

Palamós també és un poble de cultura. La biblioteca municipal porta el nom d'un ciutadà exemplar, Lluís Barceló i Bou. Un dels altres edificis culturals és el Teatre Auditori La Gorga, on antigament estaven instal·lats els cinemes i l'emissora La Voz de la Costa Brava, i on actualment s'ofereixen diverses exposicions i actes culturals. En aquesta població cal destacar personatges com el mestre Ortega Monasterio, que va dedicar una havanera al Canó de Palamós; Santiago Bañeras i Goday, compositor de la sardana *A Palamós fan pipes*, o Amadeu Cuadrado, a qui s'ha concedit l'Escut d'Or de la vila.

2.1.7. L'esport a Palamós

No oblidem que Palamós és una important vila esportiva. Posseeix el club degà del futbol català i el primer de l'Estat espanyol amb jugadors autòctons, el Palamós Sport Club, fundat el 1898 per Gaspar Matas i Danés.

També hi ha la possibilitat de practicar esports nàutics, submarinisme i vela, esport en què s'ha de destacar la celebració d'una de les proves del circuit mundial, la regata de vela Christmas Race.

2.1.8. La tradició

Com a festes tradicionals de la vila cal destacar la Festa Major, el 24 de juny, i la festa del Carme, patrona dels pescadors, el 16 de juliol, diada que les barques surten guarnides a navegar per la badia, transportant la verge del Carme. També té molt renom el Carnaval de Palamós, amb més de 25 anys de tradició.

2.2. Ciutat de Rheda-Wiedenbrück

2.2.1. La ciutat i localització

Alemanya és una federació de 16 estats anomenats Länder. A diferència del sistema de comunitats autònomes espanyol, tots els estats federats alemanys tenen els mateixos poders i competències. Rheda-Wiedenbrück són dues poblacions separades pel riu Ems, que fins a l'any 1970 eren municipis independents. És per això que podem trobar dos ajuntaments, dos biblioteques, dos mercats... i molts altres edificis per duplicat. Al llarg de la història les dues poblacions s'han enfrontat en diverses ocasions, però encara que existís aquesta rivalitat entre les dues ciutats, la majoria dels seus habitants van estar d'acord amb la seva unió.

2.2.2. Història

Les excavacions realitzades proven que aquesta regió ja era habitada a l'edat de pedra. Els primers indicis de la presència d'éssers humans a Rheda i Wiedenbrück daten de l'any 1000. Les dues ciutats van seguir camins molt diferents. Per una banda, Wiedenbrück va ésser fundada per un bisbe, i es va convertir en el centre religiós de la zona, mentre que els fundadors de Rheda van ésser nobles seglars⁷. Al llarg de la història les dues ciutats van seguir camins diferents tant pel que fa a ideologia religiosa com pel que fa a aspectes comercials, culturals i administratius. Aquesta situació es mantindrà fins al 1970 quan les dues ciutats es van unir juntament amb altres municipis del voltant.

⁷ Seglar és una paraula que deriva del terme llatí *saeculum*, segle. D'aquesta manera, són persones subjectes al segle, o sigui, a la vida mundana. Això no vol dir que no siguin creients, sinó que la seva vida no se centra en Déu.

2.2.3. Indústria i comerç

Rheda-Wiedenbrück té una població de 50.000 habitants. La bona comunicació que té (l'autopista, tres carreteres nacionals i línia de ferrocarrils) permet que la ciutat sigui un lloc privilegiat econòmicament. Així doncs, podem trobar indústries de fusta i de mobles, tèxtils, càrniques, etc. El fet que l'ajuntament doni facilitats a les empreses per ajudar el seu desenvolupament econòmic permet tenir-ne un gran nombre. També les empreses valoren la qualitat de vida de la ciutat i la seva oferta cultural i de lleure.

2.2.4. La Flora Westfàlica

Si hi ha un fet en la història de Rheda-Wiedenbrück que els uneix i els fa sentir orgullosos, aquest és la Mostra Regional de Jardins que va tenir lloc entre l'abril i l'octubre de 1988. La Mostra va tenir un èxit sense precedents, es van plantar 87.000 bosquets, 161.500 plantes aquàtiques i arbusts, i 125.000 tulipes, narcisos i jacints. Arran d'aquest esdeveniment es va fundar l'associació Flora Westfàlica, que, amb les aportacions dels seus socis, contribueix al manteniment del parc. Aquest parc, que uneix les dues ciutats, s'ha convertit en el centre cultural de la vila, ja que durant l'any s'hi porten a terme més de 200 actes, els quals se celebren al Reethus.

La societat Flora Westfàlica GmbH desenvolupa també tasques turístiques i de promoció de la ciutat. El parc també és un lloc per passejar i gaudir de la natura.

2.2.5. Les tradicions

Rheda-Wiedenbrück és també una ciutat amb festes i tradicions, com ara:

- Festivitat dels Tres Reis d'Orient, en què els nens recorren les cases cantant caramelles
- Via Crucis: un ciutadà escollit entre molts voluntaris és amagat sota una màscara i porta una creu durant 2 hores
- Fogueres de Pasqua
- Els arbres de maig
- Festes patronals: cada barri té la seva pròpia festivitat.
- Misses populars
- Mercats d'advent

2.2.6. Ciutat cultural

La cultura és molt present a la vida dels ciutadans de Rheda-Wiedenbrück. Entre d'altres, perquè hi ha trenta societats corals, associacions musicals i de cant. Tots els esdeveniments culturals tenen lloc al Reethus, al bell mig del parc Flora Westfàlica, ja que la ciutat no disposa de cap teatre o sala de concerts. Un altre recinte que també s'utilitza per a la música de cambra és el Castell de Rheda, un edifici del segle XII, que també té un museu de carruatges.

2.2.7. Patrimoni cultural

Però a més del castell cal dir que les mateixes cases de la ciutat formen part del patrimoni cultural d'aquesta ciutat, ja que en els últims anys s'han restaurat i recuperat moltes de les cases i edificis que en els anys 70 van ésser enderrocats per la dèria de la modernització.

2.2.8. L'esport

La ciutat és molt activa, esportivament parlant. Disposa de cinquanta clubs esportius. Els seus habitants poden gaudir d'una piscina coberta i de dues de públiques, igual que d'un pavelló i instal·lacions per a la pràctica d'esports com el rugbi o activitats aquàtiques.

Parc de la Flora Westfàlica / Font: Félix Winkelkemper

Recinte del Reethus / Font: Félix Winkelkemper

Castell de Rheda / Font: Alec Ramón

2.3. Inicis de l'agermanament

Cartell de l'agermanament, situat a l'inici, per St. Antoni, del passeig del Mar / Font: Felix Winkelnkemper

Els dos alcaldes firmant la carta d'agermanament / Font: Pàgina web dels amics de Palamós

Durant els 40 anys de franquisme hagués estat impensable que una població espanyola s'agermanés i mantingués uns vincles oficials amb una població de qualsevol estat europeu (recordem que a Espanya li va estar negada la entrada a la UE fins a l'any 1986). Després de la mort del general Franco, des d'algunes ciutats alemanyes (i d'altres estats europeus) es plantejava la possibilitat de crear intercanvis amb poblacions espanyoles, ja que es veia Espanya com un país molt atractiu turísticament i socialment, i amb opcions de crear un vincle més fort amb Europa.

Rheda-Wiedenbrück, que ja estava agermanada amb una ciutat holandesa, en veure que existien nombrosos agermanaments entre ciutats espanyoles i ciutats alemanyes, va plantejar-se la possibilitat d'establir un agermanament amb un municipi espanyol.

Malgrat els arguments en contra, com per exemple la distància entre les dues ciutats, la voluntat d'establir un intercanvi amb un municipi espanyol i el fet que ja existien unes relacions informals i puntuals amb Palamós (com la del senyor Stephan Crass i els equips de bàsquet de Rheda-Wiedenbrück) van influir que l'alcalde, el senyor Felpmann, es plantegés un intercanvi entre els dos llocs.

L'agermanament entre Palamós i Rheda-Wiedenbrück neix dels contactes del DJK Rheda amb Palamós. Aquesta entitat esportiva viatjava amb regularitat des de l'any 1989 a la vila catalana disputant partits de bàsquet amb el Col·legi La Salle i amb el suport de l'Ajuntament de Palamós, que cedia les seves instal·lacions esportives.

Gràcies a aquests contactes regulars i a les rebudes de l'Ajuntament de Palamós, l'any 1992 es va començar a parlar sobre l'oficialitat d'aquest agermanament entre els dos municipis.

Després d'aquests contactes inicials, l'alcalde de Rheda, el senyor Felpmann, va convidar l'alcalde de Palamós a visitar la ciutat de Rheda-Wiedenbrück i una representació del consistori va viatjar a la ciutat alemanya. A partir d'aleshores, el contacte entre ambdós alcaldes es va mantenir.

Finalment, després de tots els tràmits pertinents, es va aprovar oficialment l'agermanament en un ple celebrat el dia 29 de novembre de 1994 per unanimitat dels assistents. Més endavant, continuaren les trobades primer a Rheda-Wiedenbrück el febrer de l'any 1995, en una celebració en què van participar la Colla Gegantera juntament amb els Grallers, la Coral El Progrés i diferents representacions de les associacions palamosines, i llavors a Palamós, els dos alcaldes van signar la carta d'oficialitat.

Des d'aquell moment, altres entitats culturals i esportives palamosines com són els grups de teatre La Gespa, Els Gorgues, el Cercle Artístic Palamós, Cine Club Bahía, Agrupament Escolta, Ràdio Palamós-ACAR, Fefe i Companyia, l'Associació El Trampolí i el grup d'havaneres Cant de Taverna, entre d'altres, han participat en els 13 anys d'agermanament oficial. En els últims anys també s'hi han incorporat l'IES Palamós i l'escola Ruiz-Giménez, amb motiu d'un projecte de química, i l'escola Vedruna cedint el pavelló per als entrenaments dels equips de bàsquet durant l'estada.

De la ciutat de Rheda-Wiedenbrück han col·laborat en l'agermanament les corals St. Aegidius i St. Clements, les diferents escoles del municipi i l'agrupació Palamosfreunde ("Amics de Palamós").

3 Estat actual de l'agermanament

L'agermanament es va iniciar a través de dues associacions de les dues poblacions, i no va ésser fins anys després d'iniciar-se els contactes que els dos ajuntaments van donar suport per poder realitzar intercanvis oficials. Per tant, la participació de les diferents entitats i associacions de les dues poblacions fan possible any rere any que aquests intercanvis es realitzin.

3.1. Agrupacions participants de Palamós

A la vila catalana, l'associació que va iniciar contactes amb la gent de Rheda-Wiedenbrück va ésser el club de bàsquet La Salle. L'any 2000 va agafar el relleu el Club Bàsquet Palamós.

A continuació, es presenten algunes de les associacions i entitats que han format i formen part activa d'aquest agermanament entre les dues poblacions:

3.1.1. C.E. Palamós

Els orígens d'aquest club esportiu es remunten abans de l'any 1990, quan els jugadors de bàsquet de Palamós formaven part del col·legi La Salle.

El primer contacte que hi va haver amb Rheda-Wiedenbrück fou l'octubre de 1989 quan un equip de Rheda-Wiedenbrück va viatjar a Palamós per disputar partits amistosos amb La Salle. En l'actualitat és l'associació més activa de Palamós en l'intercanvi.

Entrevista al Sr. Santamaria

És l'organitzador dels intercanvis per part del C.E. Palamós. L'any 1994 va entrar com a president en el club de bàsquet. Ha viatjat nombroses vegades a Rheda-Wiedenbrück pel fet que el Club Esportiu Palamós organitza any rere any un intercanvi amb el Club de Bàsquet DJK Rheda. El senyor Santamaria és president de l'associació Palamós Connecta.

Sr. Josep Santamaria / Font: Fèlix Winkelkemper

3.1.2. IES Palamós i Escola Ruiz-Giménez

L'escola Ruiz-Giménez i l'IES Palamós són els dos únics centres escolars de la vila catalana que participen en aquest agermanament entre Palamós i Rheda-Wiedenbrück.

Els contactes de l'IES amb la població alemanya, i més concretament amb l'Institut Einstein Gymnasium es van iniciar l'any 2002 a causa d'un projecte que duia a terme l'Institut de Rheda amb el nom de Projecte Sòcrates Convenius. Un curs de l'IES, normalment 3r d'ESO, viatja cada any a la ciutat alemanya per tal de consolidar aquests contactes amb l'Institut d'Einstein.

L'escola Ruiz-Giménez, una de les dues escoles municipals de la vila, participa també en l'intercanvi, però no tan activament. Els alumnes d'aquesta escola no viatgen a Rheda-Wiedenbrück, però quan els alumnes de l'Einstein Gymnasium van a Palamós, organitzen les pràctiques de química juntament amb els alumnes de l'IES, per als petits estudiants de l'escola Ruiz-Giménez, fent experiments relacionats amb l'aigua.

3.1.3. Coral El Progrés

La Coral El Progrés de Palamós és l'entitat cultural degana de Palamós i una de les corals més antigues de Catalunya, va ésser fundada l'any 1897. Ha estat sempre dirigida per músics vinculats a la vila: Josep Casanovas (el Paixero), Santiago Bañeras i Goday, Agustí Salvadó, Martí Camós i els actuals directors Amadeu Cuadrado i Lourdes Valls. La història de la Coral el Progrés va intrínsecament lligada a la història del bonic poble empordanès, és per això que aquells que formen part de la coral comparteixen l'estimació i admiració cap al poble que va veure néixer la coral.

La Coral El Progrés ha participat en quatre ocasions en l'agermanament. La primera vegada va ésser l'any 1995 participant en els actes d'oficialitat. La segona vegada va ésser l'any 2000, on van cantar en diferents misses. Un any després la coral participava de nou en l'intercanvi, però aquesta vegada al desembre, la qual cosa permetia gaudir del Nadal de Rheda-Wiedenbrück i poder cantar en el mercat nadalenc. La gent de la coral va tornar a viatjar a la ciutat alemanya el Nadal de l'any 2005 ja amb els instrumentistes incorporats.

Entrevista a la Sra. Lourdes Valls i Estartús

Els estudis de música els inicià amb dotze anys a Canet de Mar amb Josep M. Salicrú, que li desperta l'afició per la guitarra clàssica. El cant, però, sempre ha estat present en la seva vida ja des de la coral escolar, tot passant per diferents agrupacions musicals i obtenint diversos èxits com al Festival de Primavera de Manlleu, el primer premi "Burbujas" a Barcelona, i diferents guardons aconseguits a Palamós en tres edicions de la Cançó Marinera com a cantautora. Des del setembre de 1999 comparteix amb el mestre Amadeu Cuadrado la direcció de la Coral El Progrés, amb qui no només comparteix la direcció sinó, sobretot, la il·lusió de la seva continuïtat i l'estimació a l'entitat coral palamosina. Des de l'any 2007 és la directora de l'Escola Ruiz Giménez de Palamós.

Lourdes Valls dirigint la Coral El Progrés /
Font: Pere Hoste

3.1.4. Agrupació Sardanista Baix Empordà

Malgrat les restriccions polítiques en època de la dictadura de Primo de Rivera, els anys 20 foren els anys d'or de la sardana. El primer concurs de colles sardanistes se celebrà el dia 26 de juny de 1929, organitzat per la Comissió Organitzadora de les Festes Majors de Palamós. I a partir d'aquest fet es fundà la primera Associació Sardanista de Palamós. Més tard, en temps de la dictadura del general Franco, aquesta colla sardanista palamosina es va anomenar Costa Brava.

L'Agrupació Sardanista Costa Brava va viatjar per primera vegada a la ciutat alemanya de Rheda-Wiedenbrück l'any 1995 amb motiu de l'oficialitat de l'agermanament amb Palamós.

3.1.5. Colla Gegantera i Grallers

La Colla Gegantera és una associació vinculada a la vila de Palamós des de l'any 1989.

Des de fa molts anys, els gegants de Palamós prenen part en tots aquells esdeveniments importants que viu la vila. Des de l'agost de 1990, amb la creació de la Colla de Geganters de Palamós, els gegants de Palamós estableixen llaços de germanor i fraternitat amb altres pobles que formen part de la gran família gegantera. L'any 1994 Palamós és proclamada ciutat gegantera, i això significa la visita i la custòdia de tots els gegants de Catalunya. Finalment l'any 1995 es forma com a entitat cultural la Colla Gegantera de Palamós, i és aquest mateix any quan participen per primera vegada en l'agermanament amb Rheda-Wiedenbrück.

Des de llavors els geganters, juntament amb el grup de grallers, han viatjat diverses vegades a la ciutat Alemanya on han fet amistat amb el grup de trompeters de Rheda.

Entrevista a Maria Puig

L'associació Colla Gegantera de Palamós està formada pel grup de geganters, i pel grup de grallers, que acompanyen les cercaviles i ballades de gegants. Com a grup de grallers també participa en concerts i concursos. La Maria forma part del grup de grallers, i ha viatjat diverses vegades a Rheda juntament amb els gegants o acompanyant altres entitats com per exemple la Colla Sardanista Baix Empordà. Actualment és coordinadora de Joventut de la Generalitat a la província de Girona.

Maria Puig tocant la gralla / Font: Félix Winkelkemper

3.2. Agrupacions participants de Rheda-Wiedenbrück

3.2.1. Fürstliches Trompetercorps

Aquesta orquestra de Rheda fou fundada l'any 1959 pel Sr. Fanfarenzug que avui en dia continua la seva carrera com a trompeter d'aquesta agrupació.

El Fürstliches Trompetercorps està format per molts de joves, amb interès i passió per la música, que toquen diferents instruments com la trompeta o el saxo, tot incloent un jove bateria. Els músics actuen en desfilades, festivals i esdeveniments de tot tipus, interpretant música folklòrica, pop moderna i marxes.

Els trompeters van viatjar per primer cop a la vila catalana l'any 2000 amb motiu de les relacions establertes amb la Colla Gegantera de Palamós.

3.2.2. DJK Rheda

Aquest és un club esportiu format per diferents departaments: el bàsquet, bàsquet en cadira de rodes, voleibol, gimnàstica i un departament no esportiu, Palamosfreunde. També es fan cursos de bàsquet en castellà i en anglès.

Stephan Crass / Font: Félix Winkelkemper

Coral gran de St. Aegidius / Font: Internet

D'esquerra a dreta:
Sr. Manuel Crass (traductor), Sr. Rudolf Herbers
i Sra. Antje Soly / Font: Félix Winkelkemper

Podríem dir que el DJK Rheda és l'embrió de l'agermanament, pel fet que viatgessin a la vila de Palamós per jugar partits contra equips amb un estil de joc diferent al seu, i a partir d'aquest moment es comencés a establir una relació amb La Salle Palamós i més endavant amb el C.E. Palamós.

El Club de Bàsquet DJK Rheda ha viatjat en 20 ocasions a la vila catalana de Palamós.

Entrevista al Sr. Stephan Crass

Va ésser qui va començar els intercanvis amb Palamós a causa dels seus viatges de vacances a la vila. Actualment és el president del DJK Rheda i és la persona encarregada d'aconseguir les subvencions de la Comunitat Europea per als intercanvis entre Rheda i Palamós. Ha viatjat unes 40 vegades a la vila catalana.

Pràcticament tot el treball que fa el Sr. Stephan està relacionat amb esports o temes internacionals com són els agermanaments.

Treballa a la Volkshochschule i és tècnic d'esports i llengües. També és el tutor del voluntari que cada any viatja a Rheda amb motiu del programa de voluntariat de la Unió Europea.

3.2.3. Jugendchöre St. Aegidius

Aquesta associació està formada per 4 cors establerts l'any 1980.

El Jugendchöre St. Aegidius va viatjar per primera vegada a la vila de Palamós el desembre de l'any 1995, en mantenir relacions amb la Coral El Progrés de Palamós, i amb motiu de la inauguració del Centre Cultural La Gorga.

3.2.4 Einstein Gymnasium Rheda

Aquest és un dels 17 centres escolars que hi ha a Rheda-Wiedenbrück. Els alumnes de l'Einstein-Gymnasium tenen un nivell alt d'estudis.

Des del 2002, el professor de química del centre, el senyor Herbers, amb els seus alumnes de química, porta a terme el projecte Convenius, anomenat Sòcrates, juntament amb un institut d'Anglaterra, un institut francès, i els dos centres escolars de Palamós. Amb tots ells, els alumnes químics preparen diferents experiments relacionats amb els quatre elements principals: la terra, l'aigua, el foc i l'aire.

Entrevista al Sr. Rudi Herbers i la Sra. Antje Soly

El senyor Rudolf Herbers és membre de la direcció de l'institut Einstein Gymnasium de Rheda, professor de química de l'institut i del Ratz Gymnasium de Bielefeld, i coordinador de l'agermanament entre l'institut i les altres escoles participants del projecte Socrates Convenius.

La senyora Antje Soly és directora de l'Einstein Gymnasium i professora de matemàtiques.

3.3. S'estan assolint els principals objectius de l'agermanament?

En els 13 anys d'agermanament entre Palamós i Rheda-Wiedenbrück s'ha creat una relació especial d'amistat i de suport en la construcció d'uns lligams internacionals més vius i participatius. Aquestes dues ciutats s'han anat coneixent més, tant culturalment com en les tradicions de cada una. També els ciutadans de Rheda-Wiedenbrück han pogut conèixer millor la gent catalana i entendre els pensaments nacionalistes d'alguns d'ells. Aquests són alguns dels objectius que va marcar el Fons Català dels Agermanaments.

Així mateix, al llarg d'aquests anys, les associacions i els ciutadans, per part d'un i altre municipi, s'han anat involucrant cada vegada més en aquests intercanvis. És per això que a la vila catalana s'ha creat una associació, anomenada Palamós Connecta, per tal de dur a terme tots els actes dels intercanvis. A la ciutat alemanya ja fa temps que funciona l'associació Palamós Freunde que tot seguit expliquem.

3.3.1. Palamós Freunde

Aquesta associació es va crear arran de la mort a Palamós mateix del fundador de l'associació: el senyor Bernd Schröder, que acompanyava el senyor Stephan Crass en els seus viatges a Palamós amb equips de bàsquet de Rheda. El grup de persones que Bernd Schröder havia ajuntat va voler seguir amb el treball de l'agermanament i va constituir oficialment l'associació Palamós Freunde (Amics de Palamós) que s'integrà a l'associació de la DJK Rheda com una nova secció.

Actualment aquesta associació està presidida per Fèlix Winkelkemper, i formada també per professors de llengua castellana i gent jove, amb noves idees i ganes de saber més sobre Palamós i la cultura catalana. Un cop al mes organitzen reunions on parlen dels problemes de l'agermanament, fan nous projectes, ajuden altres entitats a organitzar i finançar viatges, i expliquen els coneixements de Palamós a la pàgina web per tal de donar-ho a conèixer a gent de qualsevol país.

3.3.2. Palamós Connecta

L'any 2005, amb motiu de les estades de Rheda-Wiedenbrück a Palamós, van viatjar els ciutadans alemanys a la vila catalana.

Aquestes estades no van acabar de funcionar del tot correctament per manca de coordinació i organització. Arran d'això es va crear una comissió encarregada de l'agermanament, que actualment ja està registrada, Palamós Connecta, però que fins al moment no ha entrat en funcionament.

Al marge dels principals objectius no oblidem que un dels objectius socials d'aquests intercanvis és donar l'oportunitat d'utilitzar i conèixer altres llengües diferents a la nostra, conèixer una família estrangera tot convivint-hi durant un temps, situació que permet aprofundir en els seus costums, la seva forma de viure, la seva gastronomia i la seva cultura en general. Aquests objectius els hem vist materialitzats en dos exemples propers, concretament el d'un palamosí que ha viscut a Rheda durant un any, i el d'una alemanya que actualment viu i treballa a Palamós.

3.4. Un català a Rheda-Wiedenbrück

3.4.1. Gerard Orihuela

Té 25 anys, i va viatjar per primera vegada a Rheda el desembre de 1999 a l'edat de 17 anys, en unes jornades de Palamós a Rheda-Wiedenbrück juntament amb el Centre Cívic i altres entitats del poble. Curiosament havia començat a estudiar alemany quan li van donar l'oportunitat de participar en l'agermanament. No va ésser fins a l'any 2005 que en Gerard va tornar a viatjar a la ciutat alemanya, però aquesta vegada per quedar-s'hi com a participant en un programa de Voluntariat Europeu a l'escola Reckenberg-Ems. La seva tasca consistia a agilitzar tota la feina relacionada amb l'agermanament, així com també ajudar en el curs de català que es realitzava a l'escola. També va tenir l'oportunitat de fer un curs d'alemany.

Gerard Orihuela a Rheda-Wiedenbrück /
Font: Fèlix Winkelkemper

3.5. Una alemanya a Palamós

3.5.1. Anna Crass

Anna Crass a Palamós / Font: Fèlix Winkelkemper

És filla d'Stephan Crass, organitzador de les trobades Rheda-Wiedenbrück amb Palamós. Nascuda a Rheda, de pare alemany i mare espanyola, va viatjar per primera vegada a Palamós amb els seus pares quan tenia 1 any i mig, i amb el club de bàsquet de Rheda va viatjar per primer cop a la vila l'any 1989 a l'edat de 5 anys. El motiu que la va portar a retornar a Palamós va ser pels viatges amb l'equip de bàsquet i per poder tornar a veure tots els amics que havia fet a la vila en anteriors intercanvis. L'Anna viu a Palamós des del juny de 2006. Va decidir quedar-s'hi a viure per l'oferta de treball com a pastissera. Primerament va treballar a l'hotel Àncora, i llavors a la pastisseria Can Joan fins a l'actualitat. El que més li agrada de Palamós és la platja, l'ambient de la vila i també el seu treball.

---

4 Anàlisi dels 13 anys d'agermanament

4.1. Enquestes

4.1.1. Procediment general de l'enquesta

Per assolir els objectius d'aquest treball, l'autor ha utilitzat l'opinió de 25 catalans a l'atzar, que han viatjat amb motiu de l'agermanament a la ciutat de Rheda-Wiedenbrück, i 25 alemanys que han participat en aquests intercanvis. Aquesta opinió s'ha extret a través d'enquestes. Per tal de posar en marxa aquesta enquesta s'ha seguit el següent procediment:

- Els ciutadans catalans i alemanys: m'he referit a aquestes persones per conèixer la seva opinió de l'agermanament. Per tal d'elegir-ne 25 de cada he cercat entre persones de qualsevol edat que hagin viatjat a la ciutat agermanada amb motiu d'algun intercanvi.
- Selecció i mida de la mostra: he escollit el mateix nombre de persones d'una ciutat com de l'altra, per tal de comparar els resultats d'uns i dels altres.
- El material per realitzar l'enquesta: és un qüestionari d'entrega personal amb 14 preguntes per tal de conèixer les aportacions de l'agermanament entre ambdues ciutats, i les seves perspectives de futur.
- En el cas dels enquestats de Rheda-Wiedenbrück, cal matisar que el qüestionari s'ha passat via internet.

4.1.2. Anàlisi de resultats de l'enquesta

FITXA TÈCNICA

Característiques de la mostra:

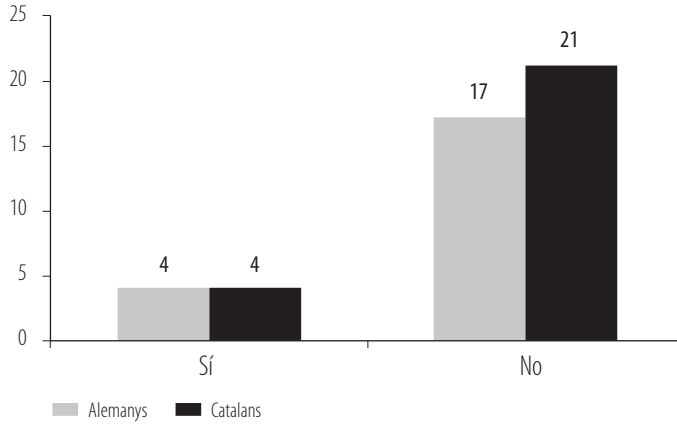
ÀMBIT: local, per part de les ciutats de Palamós i Rheda-Wiedenbrück.

SUBJECTES: 25 catalans i 25 alemanys que hagin viatjat a la ciutat agermanada.

MIDA DE LA MOSTRA: 50 entrevistes

DATA DE REALITZACIÓ: desembre de 2007-gener de 2008

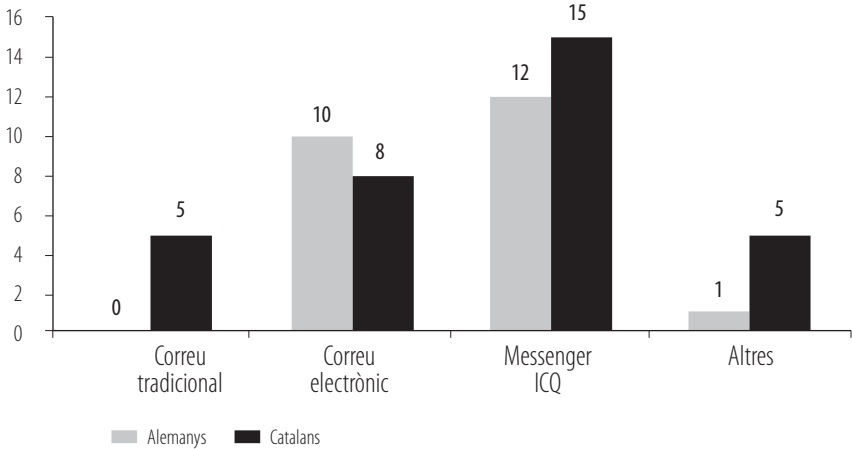
Has anat sempre amb la mateixa família?

	Respostes	Percentatge			
		Sí	No	Sí	No
Alemanys	21	4	17	19 %	81 %
Catalans	25	4	21	16 %	84 %

Com es pot comprovar, tant els alemanys com els catalans, que han participat més d'una vegada en l'intercanvi, prefereixen conviure amb una família diferent. Això és degut, probablement, a la convivència el primer any amb una família, i pel fet de fer més bones relacions amb algú altre. L'any següent es repeteix l'experiència de l'intercanvi, però l'estança es a cada de la família d'aquesta altra amiatat.

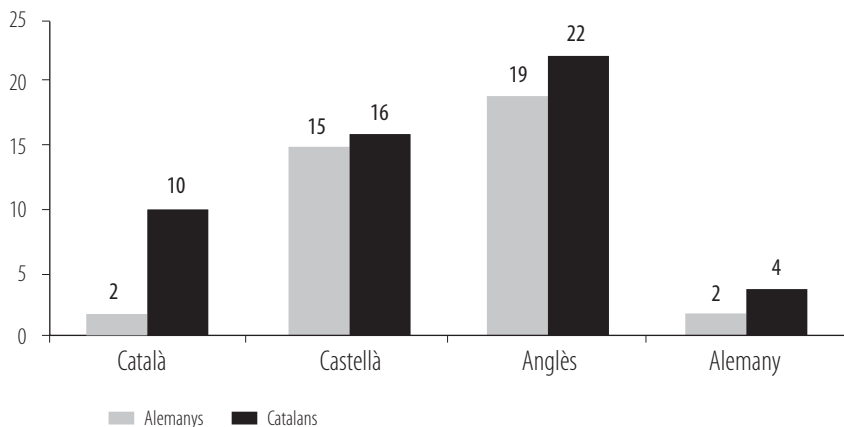
A través de quin mitjà et comuniques?

	Correu tradicional	Correu electrònic	Messenger ICQ	Altres
Alemanys	0 %	77 %	92,3 %	7,7 %
Catalans	29,4 %	47 %	88,0 %	29,4 %

Dels 25 catalans enquestats, tots han fet amistats amb la gent de Rheda-Wiedenbrück, 8 persones diuen que no s'hi comuniquen regularment, la resta afirmen la comunicació amb els amics alemanys a través de correu tradicional o electrònic, messenger i altres vies. Aquests resultats demostren la importància que té Internet en el món de la comunicació actualment, i més directament en les relacions establertes entre palamosins i ciutadans de Rheda-Wiedenbrück.

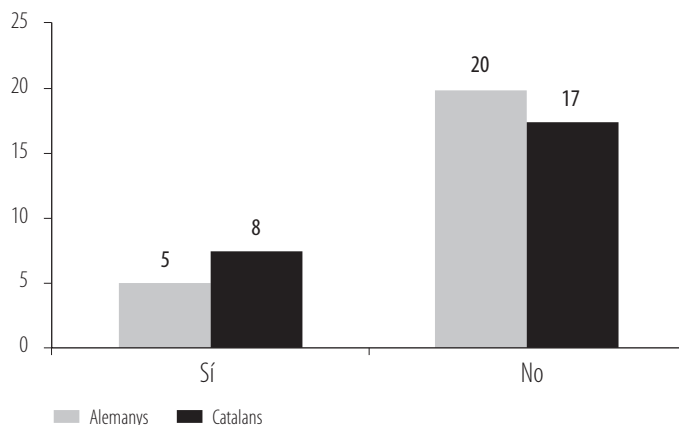
En quin idioma et comuniques?

	Català	Castellà	Anglès	Alemany
Alemanys	8 %	60 %	76 %	8 %
Catalans	40 %	64 %	88 %	16 %

Com es pot comprovar, els dos idiomes dominants d'aquest agermanament entre una ciutat alemanya i una ciutat espanyola és l'anglès com a primer i el castellà com a segona opció. Els catalans donen molta més importància a l'ensenyança del seu propi idioma a les persones estrangeres que no pas els alemanys.

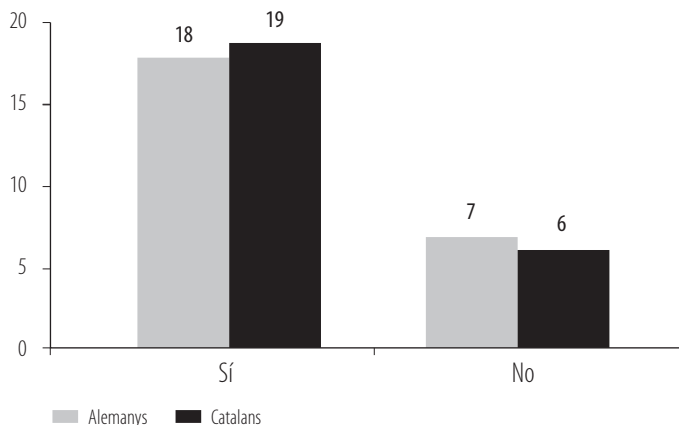
Has mantingut algun intercanvi en particular?

	Percentatge			
	Sí	No	Sí	No
Alemanys	5	20	20 %	80 %
Catalans	8	17	32 %	68 %

Fer un intercanvi sense ningú més que les persones que el protagonitzen és el que dona alegria a persones com el senyor Stephan Crass, pel fet de ésser l'iniciador d'aquest agermanament amb intencions de crear bones amistats. En opinió de l'autor del treball, es creu que el fet que un terç dels catalans i una cinquena part dels alemanys que s'intercanvien ho hagin fet alguna vegada en particular, té molta importància de cares al futur de l'agermanament.

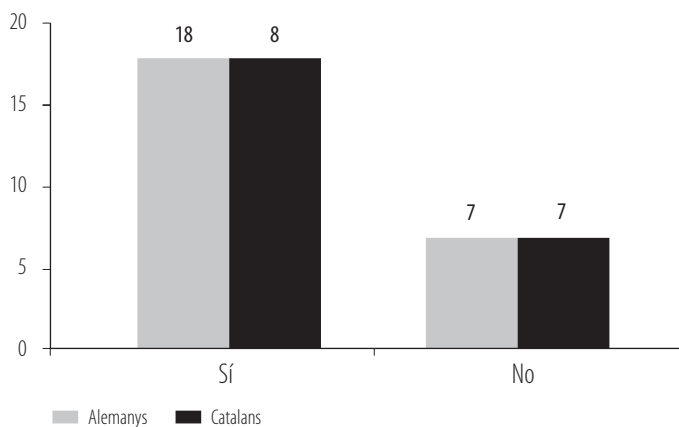
Tens la possibilitat de viatjar a altres llocs d'Europa durant l'any?

	Percentatge			
	Sí	No	Sí	No
Alemanys	18	7	72 %	28 %
Catalans	19	6	76 %	24 %

El fet de viatjar en algun indret d'Europa és un luxe que no tothom es pot permetre. Per tal de poder viatjar per Europa, hi ha aquesta possibilitat dels viatges d'intercanvis. Un viatge resulta força econòmic pel fet de conivir amb una família durant l'estança. És el cas d'un quart dels alemanys i dels catalans participants dels intercanvis.

Has canviat la teva visió d'Europa i del país agermanat?

	Percentatge			
	Sí	No	Sí	No
Alemanys	18	7	72 %	28 %
Catalans	18	7	72 %	28 %

El fet de viatjar a qualsevol lloc provoca una adquisició de coneixement i visió diferent de les coses. És el cas de la majoria d'alemanys com de catalans, que tenien una visió envers l'altre poble diferent de la que la realitat els ha fet veure.

A l'esquerra una noia del grup de Rheda, Aysel,
i a la dreta de la imatge el Sr. Gea /
Font: Fèlix Winkelkemper

4.2.

Entrevista al Sr. Joan Juan Gea

Forma part del PSC (Partit Socialista de Catalunya).

El senyor Gea és regidor a l'ajuntament de Palamós, primer tinent alcalde del municipi i a la vegada responsable de l'agermanament entre Palamós i Rheda-Wiedenbrück.

4.3.

Entrevista a Fèlix Winkelkemper

És estudiant d'informàtica, i aquest any vol aconseguir el diploma. Va viatjar per primer cop a Palamós amb un grup de química de l'Einstein Gymnasium. Es pot dir que és el fotògraf oficial de l'agermanament, ja que és difícil trobar-lo sense la càmera de fotografiar a la mà.

És també el president de l'associació Amics de Palamós. No només viatja a la vila catalana amb el club DJK Rheda sinó que en diverses ocasions ho ha fet com a particular.

Felix Winkelkemper fotografiant /
Font: Julian Essink

D'esquerra a dreta:
Sra. Teresa Ferrés, Sr. Bernd Jostkleigrew /
Font: Fèlix Winkelkemper

D'esquerra a dreta: Sr. Stephan Crass (traductor),
Sr. Bernd Jostkleigrew /
Font: Fèlix Winkelkemper

---

5 Entrevistes

5.1.

Entrevista a la Sra. Teresa Ferrés

Alcaldessa de Palamós des de l'any 2003. Forma part del PSC (Partit Socialista de Catalunya). Ha viatjat en diferents ocasions a la ciutat alemanya, l'última vegada va ésser el passat mes de desembre amb motiu de les 4es trobades de Palamós a Rheda-Wiedenbrück.

5.2.

Entrevista al Sr. Bernd Jostkleigrew

Alcalde de Rheda-Wiedenbrück pel partit polític de la CDU (Unió Democràtica Cristiana). Anteriorment el senyor Jostkleigrew era el cap de la Volkshochschule (universitat popular). Té la funció d'organitzar una part de l'intercanvi i la part administrativa.

---

6 Conclusions, perspectives de futur i opinió

A través d'aquest treball, he pogut adonar-me de la importància que pot arribar a tenir un vincle d'agermanament entre dues ciutats. No tan sols pel fet de viatjar un cop a l'any i veure els amics i amigues de l'altra ciutat, sinó també per la repercussió cultural i educativa que té, és a dir, per l'adquisició de nous coneixements, conèixer noves maneres de fer, de viure i de conviure, així com entendre i comprendre la diversitat cultural i lingüística d'Europa.

Recordem que l'objectiu general del treball era analitzar l'agermanament entre Palamós i Rheda-Wiedenbrück des dels inicis fins avui a partir d'entrevistes a gent que ha viscut l'agermanament en primera persona. A hores d'ara puc dir que aquest objectiu s'ha acomplert. Amb el treball he pogut aprendre conceptes teòrics com el d'agermanament, els diferents tipus d'agermanaments, els seus orígens, el seu marc legal, la implicació de la Unió Europea en els agermanaments, etc. Però també, i de forma més pràctica (a través de la metodologia no experimental), he pogut analitzar l'agermanament entre Palamós i Rheda-Wiedenbrück, com va començar i com s'ha anat consolidant, els moments i les persones claus que hi han influït més, així com saber en quin estat actual es troba.

Com a conclusió general d'aquest treball, fins avui dia es pot afirmar que l'agermanament ha estat molt positiu en tres àmbits:

1. Institucional i polític
2. Associatiu i d'entitats
3. Individual

En l'àmbit institucional diem que ha estat positiu perquè hi ha hagut una bona relació entre els dos ajuntaments tal com es reflecteix en les entrevistes realitzades a l'alcaldessa de Palamós i a l'alcalde de Rheda-Wiedenbrück. Aquesta bona entesa ha facilitat la coneixença entre els dos ajuntaments i a més ha permès que els ajuntaments coneguin la seva forma de treballar.

A més, hi ha hagut relació entre partits polítics de diferent ideologia i diferent país, cosa que ha contribuït a l'enriquiment polític entre els regidors i alcaldes.

En l'àmbit associatiu i d'entitats també podem comprovar que l'agermanament ha estat molt beneficiós. Tinguem en compte que l'agermanament s'ha dut a terme principalment a través de les entitats i associacions. Aquestes entitats i associacions han pogut mostrar a Palamós (les de Rheda-Wiedenbrück) i a Rheda-Wiedenbrück (les de Palamós) les seves activitats i així ampliar les seves actuacions. Per exemple, gràcies a l'agermanament algunes entitats que mai havien viatjat ni actuat a l'estranger ho han pogut fer. La major implicació en els intercanvis ha estat per part de les entitats. També cal destacar la implicació de les entitats i tot allò que elles n'han tret (que és molt) i que gràcies a l'agermanament han nascut noves entitats com Palamós Connecta i Amics de Palamós.

I finalment hem de parlar de l'àmbit individual. Totes les persones a qui he pogut entrevistar estan molt satisfetes individualment de l'agermanament, gràcies al qual han nascut noves amistats, hi ha persones que han pogut aprendre una tercera o quarta llengua, han tingut la possibilitat de viatjar per Europa, han adquirit nous coneixements i sobretot l'enriquiment personal que dóna el fet de conèixer noves persones i nous països.

En arribar a aquest punt final del treball, he pogut comprovar que fins ara l'agermanament entre Palamós i Rheda-Wiedenbrück s'ha portat a terme d'una forma molt activa i amb aportacions molt positives per a es dues poblacions implicades. Però cal tenir en compte que aquest agermanament no seria possible si no fos per determinades persones que, des de pràcticament els seus inicis, l'han conduït fins al moment actual. Per això cal evitar la possibilitat que arribi un dia que aquest agermanament s'aturi o deixi de ser la prioritat per part d'aquestes persones, i tots els resultats aconseguits fins al moment deixin de ser una realitat i passin a formar part de la història. Una forma d'evitar aquesta possibilitat seria una major implicació de les institucions, entitats, empreses i persones perquè aquest agermanament no depengui tant d'unes persones o entitats determinades i sigui un agermanament on més gent s'impliqui i hi hagi més possibilitats de continuïtat per tal que si hi ha algun membre que plegui sempre quedin altres persones que puguin continuar la tasca.

Ja per acabar, vull dir que estic molt satisfet d'aquest treball, no només perquè he après molt sobre l'agermanament entre Palamós i Rheda-Wiedenbrück, sinó perquè ho he fet a través d'un treball de camp que m'ha permès conèixer l'opinió de moltes persones, tant representants d'institucions i d'associacions, com simples participants d'aquests agermanaments entre Palamós i Rheda-Wiedenbrück. Gràcies al treball valoro molt més el vincle que hi ha entre el meu poble i la ciutat alemanya i confio a poder participar-hi molts anys més.

---

7 Agraïments

Primer de tot, vull agrair tot el temps que hi ha dedicat la meua tutora del treball, la professora Glòria Pruneda.

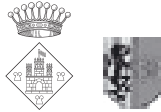
En segon lloc, dono les gràcies a totes aquelles persones amb qui he pogut parlar, perquè les seves explicacions han estat la font d'informació principal d'aquest treball. Sense oblidar-me de ningú, gràcies a: Stephan Crass, Josep Santamaria, Agustí Ramón, Lourdes Valls, Amadeu Cuadrado, Rudy Herbers, Antje Solty, Maria Puig, Gerard Orihuela, Anna Crass, Miquel Simón, Jutta, Rosa Ribot i Mario Mercader.

També agraeixo a les personalitats de les diferents institucions, el senyor Bernd Jostkleigrewe, el senyor Christian Thegelkamp, el senyor Joan Gea, per haver dedicat part del seu temps a les respectives entrevistes. I molt especialment a la senyora Teresa Ferrés i la seva filla per facilitar-me l'entrevista, malgrat les dificultats degudes a la seva densa agenda.

Vull donar les gràcies molt especialment al meu amic Fèlix Winkelkemper, per deixar a la meua disposició totes les fotos que ell ha fet en els diferents agermanaments. I a en Josep Ribas per facilitar-me moltes de les fonts bibliogràfiques i webgràfiques. També a les persones que han fet possible aquesta traducció del treball, en Gerard Orihuela, la Mercè i en Fèlix.

Per finalitzar vull agrair a tots els meus companys dels intercanvis i amics de Rheda-Wiedenbrück per haver respost amb la màxima sinceritat l'enquesta.

No voldria finalitzar aquest treball sense enviar una gran abraçada a les famílies Niestadtötter i Essink per acollir-me, any rere any ja que m'han fet sentir com a casa en les meves estades a Rheda-Wiedenbrück. Danke!!

Dedicatòria

“el lligam que uneix, amb un esperit d'igualtat i de reciprocitat, els pobles de dos o més països diferents per tal d'afavorir el contacte entre persones, l'intercanvi de les idees, de les tècniques, dels productes [...] És un instrument de cultura popular i de formació cívica internacional [...] i no es pot desviar del seu objectiu per interessos personals, partidaris o polítics.”

La Charte des villes jumelées, Aix-les-Bains, 1957

---

8 Bibliografia

- CARRERAS i Carreras, Pere (2000). *Crònica nostra, resum de l'any*. Ràdio Palamós. Volums 1999-2000, 2000-2001, 2001-2002.
- CASAS i Busquets, Josep (2005). *Palamós i la Sardana*. Agrupació Sardanista Costa Brava.
- LEÓN y MONTERO (1999). *Diseño de investigaciones*. Madrid: McGraw Hill.
- MEDIR i Huerta, Rosa Maria (1998). *Coral el Progrés, cent anys*. Quaderns del Cau de la Costa Brava.
- MEDIR i Huerta, R.M. i SAPENA, Carles (1988). *Palamós*. Quaderns de la Revista de Girona. Diputació de Girona.
- PROHIAS, Gerard (1999). *Palamós un privilegi*. Ajuntament de Palamós.
- STADTVERWALTUNG (2001). *Rheda-Wiedenbrück, Un encisador passeig pel temps*.
- TRIUJEUQUE i Fonalleras, Pere (2000). *Breu recull de la història de Palamós*. Ajuntament de Palamós.

---

9 Bibliografia web

Pàgina oficial de Rheda-Wiedenbrück

www.rheda-wiedenbrueck.de/index.cfm

Pàgina oficial de Palamós

www.palamos.cat

Pàgina Palamós i Sant Joan

www.palamos-santjoan.org

Portal de la Unió Europea

www.europa.eu/index_es.htm

Tot tipus d'informació sobre el país i la cultura alemanya

www.dw-world.de

Tota l'actualitat i tot tipus d'informació sobre el país i la cultura catalana

www.gencat.net

Voluntariat a Europa

<http://www.mundojoven.org/mundojoven/europajoven/serviciovoluntarioeuro.html>

Llista d'agermanament de municipis de Catalunya

http://ca.wikipedia.org/wiki/Llista_d%27agermanaments_de_municipis_catalans

Informació sobre l'organització territorial a Alemanya

http://es.wikipedia.org/wiki/Organizaci%C3%B3n_territorial_de_Alemania

Federació Espanyola de Municipis i Poblacions

www.femp.es

Informació sobre municipis i comarques de Catalunya

www.municat.net

Fundació Sabadell Solidari

http://www.sabadellsolidari.org/ag_que.asp

Informació sobre Geganters de Palamós

<http://www.elmonperunforat.org/cms/>

Informació sobre Fürstliches Trompetercorps

www.ftcr.de

Premi de Recerca
Vila de Palamós
2007-2008

13 ANYS D'AGERMANAMENT

1995 – 2008

PALAMÓS – RHEDA-WIEDENBRÜCK

© GUILLEM BATLLORI PAGÈS

© 2009 D'AQUESTA EDICIÓ
AJUNTAMENT DE PALAMÓS

COORDINA
SERVEI D'ARXIU MUNICIPAL DE PALAMÓS

RESUM LINGÜÍSTIC
TERESA CUADRADO

DISSENY I MAQUETACIÓ
LLUÍS PARERAS DISSENY GRÀFIC

IMPRÈS A CATALUNYA L'ABRIL DE 2009 PER
IMPREMTA AUBERT

DIPÒSIT LEGAL
GI-396-2009

Es prohibeix la reproducció total o parcial d'aquesta obra, en qualsevol de les seves formes, gràfica, digital o audiovisual, sense l'autorització prèvia i escrita de l'editor, llevat de citacions a revistes, diaris o llibres, sempre que es faci esment de la seva procedència.

L'Ajuntament de Palamós no es fa responsable dels continguts i opinions que es reflecteixen en el text, així com de possibles errors o imprecisions.

8a edició

Premi de Recerca
Vila de Palamós
2007-2008

Guillem Batllori Pagès

1

13 ANYS D'AGERMANAMENT

1995 – 2008

PALAMÓS – RHEDA-WIEDENBRÜCK

Premi de Recerca
Vila de Palamós
2007-2008

AJUNTAMENT DE PALAMÓS
Àrea de Cultura i Patrimoni

Servei d'Arxiu Municipal de Palamós

